

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT

REZUMAT

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
PROF. UNIV. DR. CONSTANTIN CUBLEȘAN

DOCTORAND:
ARNOLD MAIER

ALBA IULIA
2009

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT
ROMANUL AUTOBIOGRAFIC ÎN LITERATURA ROMÂNĂ
(G. IBRĂILEANU ȘI M. ELIADE)
REZUMAT

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
PROF. UNIV. DR. CONSTANTIN CUBLEȘAN

DOCTORAND:
ARNOLD MAIER

ALBA IULIA
2009

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	3
I. VIAȚĂ – OPERĂ – LECTURĂ	7
1. Sinceritate – eul	12
2. Realism – viață	17
3. Transparență – scriere	22
II. CĂTRE POETICA FELIEI AUTOBIOGRAFICE?	25
1. Istoria genului autobiografic	25
2. Cercetările autobiografice – Privire generală asupra câtorva întrebări teoretice actuale	34
a. Criticile percepției autobiografiei tradiționale	34
b. Autobiografia din perspectiva pragmaticei: actul discursului, retorică, morală	37
3. Lectura autobiografică	40
a. Sistemul așteptărilor lecturii autobiografice	40
b. Schița câtorva formații de lectură	42
4. Autobiografia în spațiul sfârșitului	47
III. ROMANUL ȘI AUTOBIOGRAFIA	51
1. Literatură, ficțiune, autoficțiune	51
2. Romanul între „adevăr” și „minciună”	55
3. Autobiografie și / sau ficțiune?	59
4. Portrete în oglindă	65
5. Între mască și personaj	76
6. Romanul autobiografic transfigurat	86
IV. ROMANUL AUTOBIOGRAFIC ÎN LITERATURA ROMÂNĂ – privire generală	96
V. PARADOXUL AUTOBIOGRAFIEI ÎN ROMANUL LUI GARABET IBRĂILEANU. ..124	
1. Felii din viața lui Garabet Ibrăileanu	124
2. Romanul lui Garabet Ibrăileanu	135
3. Geneza romanului „Adela”	148
4. „Creația și analiza” personajelor	168
5. Drama iubirii	186
VI. SEMNIFICAȚIILE AUTOBIOGRAFIEI ÎN OPERA LUI MIRCEA ELIADE	204
1. Felii din viața lui Mircea Eliade	204
2. Autenticitatea în opera lui Mircea Eliade	212
3. Mircea Eliade și exoticul oriental. Geneza romanului „Maitreyi”	223
4. „Maitreyi” – roman autobiografic	235
5. „El” și „Ea” în romanul „Maitreyi”	249
6. Drama iubirii	261
VII. SUB REFLECTORUL CRITICII. ROMANUL AUTOBIOGRAFIC LA GARABET IBRĂILEANU ȘI MIRCEA ELIADE	273
CONCLUZII	288
BIBLIOGRAFIE	291

Teza de doctorat *Romanul autobiografic în literatura română (G. Ibrăileanu și M. Eliade)* ar trebui să traseze anumite limite de existență a unui fenomen numit „romanul autobiografic”. Rezultatele conving numai într-o anumită măsură, dată fiind complexitatea temei și anumite variațiuni care impun dialectic nonlimitarea modelării românești. Rezultatele cercetării noastre clarifică totuși fenomenul literar respectiv, mai mult sau mai puțin, potrivit obiectivelor propuse de la început.

Tema abordată elucidează unele aspecte teoretice privind tipologia axiologic-evolutivă, structura discursului narativ și (re)modelarea conținutului semantic al romanului românesc, din perspectiva lectorului contemporan. Teza răspunde imperativului lovinescian vizând „sincronizarea gustului estetic” românesc cu cel occidental, înțeles ca o direcție literară modernă și novatoare.

Cuvintele-cheie ale lucrării de față sunt: roman autobiografic, sinceritate (eul), realism (viață), transparență (scriere), lectură autobiografică, pact, autobiografie, ficțiune, oglindă, mască, iubire, Adela, Maitreyi.

O autobiografie este o oglindă a sufletului. Într-o autobiografie găsim ideile personale, gândurile cele mai închise, tot ceea ce s-a întâmplat în viața autorului.

În teză am dorit cunoașterea romanelor autobiografice ale lui Garabet Ibrăileanu și Mircea Eliade și ne-am decis să analizăm operele acestora. Este vorba despre romanul *Adela* de Garabet Ibrăileanu și romanul *Maitreyi* de Mircea Eliade.

Scrierea autobiografică este un gen fascinant. Există multe modalități de a scrie o autobiografie și fiecare autor își alege cum anume vrea să povestească și ceea ce va scrie.

Subiectul fiind vast l-am limitat, concentrându-ne pe următoarele teme:

În *primul capitol*, intitulat *Viață – Operă – Lectură*, la nivelul noțiunilor *scriere* și *lectură* (care se leagă între ele), am încercat să prezentăm câteva dintre trăsăturile specifice ale modului de lectură autobiografică.

Un discurs autobiografic se fundamentează pe axioma „*eu mă exprim pe mine însumi*”, deci necesitatea existenței unei persoane I care să își asume responsabilitatea celor afirmate e inevitabilă. Dar, nu puține sunt operele care, rămânând în această sferă de interes, apelează la

diferite tehnici de camuflare a identității prin utilizarea persoanelor a doua și a treia (chiar dacă nu pe tot parcursul textului) ca referenți textuali.

Camuflându-se, eul se supune unui proces de ficționalizare, firul epic autodiegetic fiind atribuit unui narator imaginar. Se realizează astfel un așa-zis „*pact romanesc*” care ecranează eul și-l transfigurează, metamorfozându-l într-o ficțiune.

Cu alte cuvinte, eul își pune în scenă existența și devine propriul său martor, distanțarea aceasta având ca miză instaurarea unei stări intermediare între adevăr și fals, făcându-ne să acceptăm supoziția, ambiguitatea, îndoiala, ruptura etc. ca aflate în relație naturală cu lumea reală. În fond, această mișcare de ficționalizare instituie masca ca instrument superior al revelației proprii persoane. Eul se luminează ambiguizându-se și mizând pe niște jocuri asupra statutului său.

În cele ce urmează am atras atenția asupra câtorva probleme care într-o situație dată pot îngreuna descoperirea modurilor de lectură autobiografică:

1. Așteptările cititorilor se schimbă în timp;
2. Modul de lectură autobiografică îl prezentăm din punct de vedere critic: nu numai îl descriem, ci și criticăm așteptările tradiționale ale lecturii autobiografice și mai ales acel exercițiu de analiză și clasificare care tratează operele citite astfel (din acest punct de vedere). Toate acestea nu înseamnă că ar trebui să le considerăm ca lectură greșită a operelor: pur și simplu există și alte moduri de apropiere ale acestor opere, care pot obține din texte semnificații variate și pot intra în relație cu alte texte, moduri de comunicare.
3. Deși probabil putem fi de acord cu Paul de Mann în ceea ce privește că scrierea autobiografică nu formează un mod de comunicare independent și credem totuși că nu este degeaba, dacă luăm în considerare remarca cercetărilor lui Lejeune, după care autobiografia se activează la nivelul diferitelor genuri ale vorbirii în moduri diferite, respectiv în cazul anumitor texte (chiar dacă nu putem să definim aria acestor texte), modul de lectură autobiografică se manifestă mai motivat și mai adecvat. Merită astfel să adoptăm vechimea cercetărilor genurilor și atunci dacă vorbind despre modul de lectură și scriere autobiografică, nu ne oprim observațiile doar asupra unui anumit gen, ci le considerăm valabile asupra întregului genurilor considerate personale.
4. Autobiografia este un fenomen și dincolo de literatură. Probabil că altele ar fi concluziile noastre dacă am interpreta scrierea autobiografică în totalitate ca fenomen cultural și nu am restrânge-o doar la o felie a culturii, și anume la literatură, unde o cercetăm în relațiile cu alte genuri ale comunicării literare, în relațiile intertextuale.

Ne-am propus astfel să urmărim felul cum ficțiunea se intersectează cu autobiograficul, autorul cu textul, personajele cu imaginarul. Autobiografia își impune condițiile și constrângerile proprii creației artistice literare.

Am căutat să circumscriem codurile anonime ale lecturii, vorbind despre acele principii ale poeziei (și teoriei subiectului) generale care formează așteptările convenționale ale „*cititorilor*” legate de scrierea autobiografică. Toate aceste așteptări le-am adunat în jurul a trei idei (noțiuni): sinceritatea (eu-l), realismul (viața) și transparența (scrisul).

În *capitolul al doilea*, intitulat *Către poetica feliiei autobiografice?*, în schițarea poeziei feliiei autobiografice pornim de la cercetarea poetică a modurilor de comunicare și a genurilor autobiografice. În primul rând trebuie să clarificăm întrebările apărute în general în jurul autobiografiei.

Poetica feliilor autobiografice necesită nu neapărat formarea unei teorii noi, ci mai mult necesită revizuirea, valorificarea rezultatelor noilor cercetări ale spațiilor autobiografice.

Autobiografia poate fi considerată drept un gen literar, dar un gen problematic. Termenul însuși nu a apărut decât la începutul secolului al XIX-lea în Anglia (1809), precedată totuși de expresia germană „*selbstbiographien*” („*biografie personală*”) în 1796 de Seybold. Francezii nu au adoptat termenul de autobiografie după modelul englez „*autobiography*” decât în 1838, și care nu a devenit curent în Europa decât după mijlocul secolului al XIX-lea.

Istoricul scrierilor autobiografice se pare că începe în secolul al IV-lea d. Hr., odată cu *Confesiunile* Sfântului Augustin. De-a lungul secolelor, scriitori precum Montaigne, Jean-Jacques Rousseau, Chateaubriand, Stendhal, François Mauriac, Simone de Beauvoir, Thomas Mann, în literatura română: Lucian Blaga, Mihail Sadoveanu, Garabet Ibrăileanu, Mircea Eliade etc. s-au destăinuit publicului, interogându-se asupra naturii și finalității demersului lor, contribuind astfel la constituirea unei veritabile tradiții autobiografice.

În exercițiile de definire tradițională a autobiografiei am pus următoarele probleme: punerea față în față (înfruntarea) autobiografiei cu ficțiunea, respectiv cu alte moduri de comunicare (vorbire) referențiale; compararea autobiografiei cu genuri literare ca de exemplu: jurnalul, memoriile, scrisorile etc.; descrierea autobiografiei pe baza mărcilor narrative, poetice.

Am prezentat autobiografia din perspectiva pragmaticii. Una dintre trăsăturile comune ale cercetărilor contemporane legate de autobiografie este că se străduiesc să analizeze scrierea autobiografică ca și acțiune. Am prezentat avantajele și limitele apropiierilor pragmatice ale scrierii autobiografice.

Intenția autorului este accesibilă doar lingvistic, sensul ei fiind sub influența schimbării receptivității. Astfel nu va mai fi importantă întrebarea ce privește măsura în care se referă textul la

creatorul său, sau cum își interpretează autorul propria operă, ci importantă va fi întrebarea: cum se întemeiază și cu ce posibilitate de înțelegere dispune prin intermediul receptării universului limbajului, o asemenea semnificație pe care-l considerăm ca fiind autobiografică.

În *capitolul al treilea*, intitulat *Romanul și autobiografia*, am analizat romanul și autobiografia, temele cercetate fiind următoarele: *Literatură, ficțiune, autoficțiune; Romanul între adevăr și minciună; Autobiografie și / sau ficțiune?; Portrete în oglindă; Între mască și personaj; Romanul autobiografic transfigurat.*

Sinceritatea naratorului autobiografic poate fi privită incapabilă să funcționeze din cauză că situația de comunicare a limbajului este deservită. Lectura autobiografiilor este definită cel mai mult de comportamentul de bază al receptorului care pretinde reprezentarea realistă a autenticității. Crearea autenticității înseamnă realizarea formațiilor retorice ale textului, grație căreia autobiografia nu este mai aproape de realitate ca oricare altă scriere fictivă. Autobiografia se străduiește să acopere modul de formare a povestirii și se grăbește să stârnească aparența că faptele în sine există, iar devenirea lor în întâmplare se realizează fără transformări, dar și această uitare se dovedește a fi o producție a limbajului.

În actul scrierii și lecturii autobiografice deodată este prezent caracterul de înființare și reprezentare a realității, fiindcă nu poate fi separat eul real din text de eul creator al textului (autorul). În forma sa clasică, autobiografia respectă două convenții: 1. Autorul, cel care semnează textul, este și naratorul acestuia, cel ce povestește, dar și personajul principal, eroul. Astfel, în eseurile sale, scriitorul francez Michel de Montaigne afirmă: „*Eu însumi constituie materia cărții mele.*”; 2. Prezentarea realității se organizează respectând o axă temporală (distingem un timp al realității și un timp al acțiunii). Cele două convenții merg împreună, autobiografia fiind o reconstituire a unei vieți în timp. Astfel, autorul-narator se află în prezent, iar personajul în trecut.

După H. Porter Abbott dacă lectura auto (bio) grafică este însoțită de senzația „*bănuielii*” (în măsura în care afirmațiile naratorului autobiografic despre sine conform intenției eului scriitor, nu întotdeauna pot fi făcute să corespundă conținutului în adevăr din exteriorul universului textual), atunci lectura fictivă o marchează cu atitudinea „*naivității*”, care, în spațiul textului separat de viața reală conform regulilor ficționalizării, acceptă cele citite ca adevărate și scutite de „*manipulația*” autorului.

În general, este adevărat, că în formarea autobiografiilor un rol hotărâtor revine amintirii, căci naratorul autobiografic doar în acest mod poate accede la eul său narat. Potrivit concepției lui Dilthey, care a cercetat rolul amintirii în formarea autobiografiilor, amintirea face posibilă înțelegerea vieții trăite într-un mod în care, selectând între evenimente, este capabilă să se reflecte asupra sensului transformărilor în timp.

În cel de-al patrulea capitol, intitulat *Romanul autobiografic în literatura română – privire generală*, am realizat o tipologie a romanului românesc (după Dumitru Micu în monografia *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism* (2000), după Nicolae Manolescu în *Arca lui Noe*, ediția I: vol. I (Doricul) – 1980, vol. II (Ionicul) – 1981, vol. III (Corinticul) – 1983; ediția a II-a într-un singur volum – 2001, după criticul Radu G. Țeposu (*Viața și opiniile personajelor*, 1983), după criticul Gheorghe Glodeanu (*Poetica romanului românesc interbelic*, 2007). Am dorit să ne oprim puțin asupra „romanului personal”. Termenul „romanul personal” figurează la Liviu Petrescu și Nicolae Manolescu în *Arca lui Noe* ș.a.

Am analizat romanul autobiografic în literatura română. Un roman autobiografic e un roman care pornește de la elemente împrumutate din viața autorului său. Fiind o operă cu intenționalitate artistică elementele biografice pot fi distorsionate, nu există pretenție de neutralitate, de exprimarea unor adevăruri. Selecția elementelor se face potrivit dorinței autorului, iar personajele și sentimentele lor pot părea mai intense în comparație cu cele din viața reală.

Am dorit să ne oprim asupra câtorva opere cu caracter autobiografic din literatura română: *Hronicul și cântecul vârstelor*, *Luntrea lui Charon* de Lucian Blaga; *Pădurea nebună*, *Desculț* de Zaharia Stancu; *Copilăria unui netrebnic* de Ion Călugăru; *Anii de ucenicie* de Mihail Sadoveanu; *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă și *Zenobia* de Gellu Naum.

În *capitolul al cincilea*, intitulat *Paradoxul autobiografiei în romanul lui Garabet Ibrăileanu*, am analizat paradoxul autobiografiei în romanul lui Garabet Ibrăileanu, iar în *capitolul al șaselea*, intitulat *Semnificațiile autobiografiei în opera lui Mircea Eliade*, am prezentat semnificațiile autobiografiei în opera lui Mircea Eliade.

Lectura realistă a celor două romane analizate: *Adela* de Garabet Ibrăileanu și romanul *Maitreyi* de Mircea Eliade, a căutat semnificația textelor și în întâmplările din viața autorilor, ceea ce a așezat în centrul interpretării aspectul autobiografic. Aceasta deoarece romanele – chiar și textele care se declară fictive – prezintă nenumărate întâmplări, personaje, ale căror „modele” le găsim în mediul sau în viața celor doi autori: Garabet Ibrăileanu și Mircea Eliade. Lectura autobiografică a romanelor lui Ibrăileanu și Eliade în multe privințe poate fi pusă în relație cu concepția spațiului autobiografic legat de numele lui Philippe Lejeune.

În *capitolul al șaptelea*, intitulat *Sub reflectorul criticii. Romanul autobiografic la Garabet Ibrăileanu și Mircea Eliade*, am așezat cele două romane analizate sub reflectorul criticii.

Romanul *Adela* este un „studiu” care cuprinde psihologie, sociologie și morală, pe care criticul le organizează într-un adevărat sistem: înainte de a fi devenit romancier, psihologul literar a fost, mai întâi, critic. Iar criticul abordează operele literare cu instrumentele psihologului și sociologului. Astfel spus, la modelarea *Adelei* au participat, în egală măsură, toate „vocile”

personalității lui G. Ibrăileanu. Critica a recuperat demult *Adela* pentru istoria romanului românesc, iar pentru cititorul comun romanul lui Ibrăileanu este o lectură obligatorie, făcută cel mai adesea cu un pronunțat coeficient de implicare afectivă. Și aceasta pentru că în *Adela* se află vârstele de totdeauna ale trăirilor erotice, oricând și oriunde posibile și repetabile: cele două luni pot fi oriunde două luni, iar Bălățești poate fi oricând o altă urbe.

Textele cu caracter autobiografic ale lui Mircea Eliade, fie că e vorba de jurnal, de memorii ori de cartea de interviuri sunt cu totul revelatoare pentru statura, metodele și poetica scriitorului și savantului. Regăsim aici, într-un stil fragmentar, concis, ori, dimpotrivă, digresiv, datele esențiale ale portretului său spiritual, fizionomia sa inconfundabilă, reperele destinului eliadesc și, deopotrivă, articulațiile operei sale de copleșitoare complexitate și profunzime. În ansamblul operei lui Mircea Eliade creația cu caracter autobiografic ocupă un loc aparte, date fiind reperele, dimensiunile și paradigmele formale ale acestui tip de scriitură. Proteismul scriiturii eliadești, dublată de un spirit de anvergură enciclopedică se deschide unei pluralități a interpretărilor, unei lecturi polivalente, capabile să capteze nuanțele, simbolurile, reprezentările și figurile privilegiate ale acestei opere de prim rang a modernității secolului XX. Mircea Eliade însuși a precizat și apreciat rolul imaginației în cadrul sistemului său creator, atât în domeniul ficțiunii, cât și în acela al textului cu caracter erudit.

Am încercat să studiem genul autobiografic, să schițăm poetica feliei autobiografice, să analizăm romanul și autobiografia, să prezentăm evoluția romanului autobiografic în literatura română și să studiem aspectele romanului autobiografic la Garabet Ibrăileanu și la Mircea Eliade. Autobiografiile sunt ele într-adevăr diferite? Ne-am pus următoarele întrebări: Care este motivul de a scrie o autobiografie? Pactul autobiografic există în cele două romane? Personajele romanelor pot într-adevăr să fie modele? Teza este o analiză multiaspectuală a romanului autobiografic în literatura română.

În studiul nostru am utilizat teoriile lui Philippe Lejeune despre autobiografie. Lejeune a publicat mai multe lucrări pe această temă, dar marele nostru ajutor a fost *Pactul autobiografic* (1975). În această lucrare autorul prezintă ideile fundamentale ale teoriei sale. Una din regulile importante pentru a defini autobiografia este cea a identității numelui. Identitatea numelui trebuie să se stabilească între autor, narator și personajul principal. După Lejeune, există două modalități de a se stabili această identitate. Autorul se prezintă pe sine ca narator și personajul principal al povestirii sale. Autorul își revelează numele său propriu. Este foarte rar când un autor renunță la numele său, el vrea ca publicul să cunoască pe cel care a scris opera. Implicit, acesta voia să spună că autorul face ca cititorul să înțeleagă (recunoască) identitatea numelui prin titlu sau printr-un angajament încheiat cu cititorul la începutul textului. Și dacă autorul nu-și dezvăluie numele său

propriu în povestire, cititorul înțelege că autorul este personajul principal și naratorul povestirii. Titlul și angajamentul arată că este vorba de o autobiografie. Cu ajutorul identității numelui, cititorul poate constata că este vorba de o autobiografie. Philippe Lejeune numește definiția „*pact*”. Mai precis, într-o povestire autobiografică numele personajului = numele autorului.

Pentru a analiza cele două romane (*Adela* de Garabet Ibrăileanu și *Maitreyi* de Mircea Eliade) am aplicat teoria pactului enunțat de Philippe Lejeune, pentru a vedea cum funcționează în cele două romane autobiografice. Importanța stabilirii unei relații între titlul cărții și textul autobiografic este semnificativă.

Din punct de vedere metodologic și teoretic, studiile ce stau la baza tezei vizează diverse probleme de poetică a romanului, între cercetători enumerăm: Philippe Lejeune, Paul de Man, Gerard Genette, Roland Barthes, Claude Bremond, Jean Ricardou, Jacques Derrida, Mihail Bahtin, ș.a. De asemenea, un suport considerabil au constituit și studiile cercetătorilor din România, între care: Nicolae Manolescu, Gheorghe Glodeanu, Radu G. Țeposu, Dumitru Micu, Dan Cristea, Rodica Grigore, Carmen Mușat, Eugen Simion ș.a.

Metodele de cercetare utilizate sunt atât tradiționale, cât și moderne: analiză-sinteză, inducție-deducție, comparativă, contrastivă, psihanalitică, naratologică, antropologică ș.a.

Ne-am propus să cercetăm genul autobiografic care, dispunând de o structură narativă complexă, propune probleme de poetică foarte greu de descifrat.

Cititorul, într-adevăr, semnează pactul autobiografic propus de Phillippe Lejeune, adică citește opera ca pe un raport veridic despre viața unui om.

Majoritatea lucrărilor care se ocupă cu studiul autobiografiei, mai nou caută răspuns la întrebarea: „*Ce schimbări s-au produs în istoria autobiografiei ca formă referențială și fictivă, precum și, cum a ajuns discursul autobiografic în centrul atenției criticilor?*”

Nu se poate trece cu vederea acea constatare după care diferitele configurații ale autobiografiei propun și problematizează marea majoritate a acelor întrebări teoretice, care au determinat gândirea despre literatura contemporană. Se problematizează acel cerc de întrebări ce poate să fundamenteze transpunerea vieții pe hârtie.

Cercetările recente accentuează necesitatea scrierilor autobiografice. În centrul atenției au ajuns autobiografiile – identitatea – construite cu nuanță socială și culturală. Cercetătorii focalizează nu pe „*adevărul*” narațiunii, ci pe posibilitățile de construcție a personalității, de aceea când analizează autobiografiile vorbesc despre „*măști*”, despre narațiuni fictive, despre controlul și modelarea de către public a reprezentării și trăirii sferei private, despre integrarea la modelele sociale și culturale.

În cazul romanului autobiografic se acceptă acea relație între un spațiu biografic luat ca atare, o „viață” controlabilă până la cele mai mici amănunte, și replica ei romanescă, în care autorul vrea și nu vrea să creeze iluzia unei „copii” fidele, deopotrivă sedus de magia lumii ficționale ca și de „setea” de imagini reale ce caracterizează acest tip de literatură.

Observații sugestive despre narațiunea la persoana I face Philippe Lejeune în lucrarea *Pactul autobiografic*. Lejeune consideră, după cum am mai precizat, că pentru a exista literatură autobiografică trebuie să existe identitate între autor, narator și personaj. Identitatea dintre narator și personajul principal pe care o presupune autobiografia este marcată prin folosirea persoanei I în narare. În clasificarea pe care o face vocilor auctoriale în operele de ficțiune, Gérard Genette numește acest tip povestire narațiune autodiegetică. În narațiunea homodiegetică naratorul nu este identic cu personajul principal, cu toate că narațiunea este tot la persoana I. Lejeune atenționează că poate exista identitate între narator și protagonistul principal fără utilizarea persoanei I în relatare, atunci când naratorul vorbește despre sine la persoana a III-a, marcând detașarea de personajul care a fost odinioară autorul.

Dacă pactul autobiografic, despre care vorbește Philippe Lejeune, constă în identitatea numelui autor-narator-personaj, pactul romanesc se caracterizează chiar prin absența acestei identități. Faptul că numele personajului diferă de cel al autorului exclude posibilitatea autobiografiei și demonstrează caracterul fictiv al textului. Romanul implică pactul romanesc, dar și posibilitatea de apropiere și de imitare a pactului autobiografic. Asemănarea dintre narator, autor și personaj nu înseamnă încă identitatea acestora consideră Lejeune.

De aceea considerăm că o discuție despre un roman autobiografic explicit este o provocare pentru orice tip de interpretare și prezintă interes pentru lectură.

BIBLIOGRAFIA OPEREI

- Devi, Maitreyi, *Dragostea nu moare*, Editura Romanul, București, 1993
- Eliade, Mircea, *Maitreyi. Nuntă în cer*, studiu introductiv de D. Micu, București, 1969
- Eliade, Mircea, *India. Biblioteca maharajahului*, Editura Humanitas, 1998
- Eliade, Mircea, *Memorii 1907-1960*, cuvânt înainte de Mircea Handoca, Editura Humanitas, București, 1991
- Eliade, Mircea, *Oceanografie*, Editura Humanitas, București, 1991
- Eliade, Mircea, *Tratat de istorie a religiilor*, traducere Mariana Noica, prefață de Georges Dumézil, Editura Humanitas, București, 1992
- Eliade, Mircea, *Fragmentarium*, Editura Humanitas, București, 1994
- Eliade, Mircea, *India*, Editura Pentru Turism, București, 1991
- Ibrăileanu, Garabet, *Adela, Privind viața, Amintiri din copilărie și adolescență*, (Prefață de C. Ciopraga), București, 1966
- Ibrăileanu, Garabet, *Adela*, (Studiu introductiv de Marian Papahagi, tabel cronologic și referințe critice de Mircea Petean), Cluj-Napoca, 1998

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ

În volum:

- Albérès, R. –M., *Istoria romanului modern*, EPL, București, 1969
- Albérès, R. –M., *Metamorphoses du roman*, Édition Albin Michel, Paris, 1966
- Al-George, Sergiu, *Arhaic și universal. India în conștiința românească*, Editura Universal Dalsi, București, 2000
- Bahtin, Mihail, *Probleme de literatură și estetică*, traducere de Nicolae Iliescu, prefață de Marian Vasile, Editura Univers, București, 1982
- Balotă, Nicolae, *De la Ion la Ioanide, (Prozatori români ai secolului XX)*, Editura Eminescu, București, 1974
- Balotă, Nicolae, *Romanul românesc în sec. XX*, Editura Univers, București, 1997
- Baltrušaitis, Jurgis, *Oglinda. Eseu privind o legendă științifică. Revelații, science-fiction și înșelăciuni*, Editura Meridiane, București, 1981
- Barthes, Roland, *Plăcerea textului*, Editura Echinoc, București, 1994
- Barthes, Roland, *Romanul scriiturii. Antologie*, Editura Univers, București, 1987
- Benveniste, Emile, *Problèmes de linguistique générale I*, Gallimard, Paris, 1981
- Biberi, Ion, *Eros*, Editura Albatros, București, 1974

Botez, Demostene, *Amintiri despre Ibrăileanu*, Editura Junimea, Iași, 1974

Bratu, Savin, *Ibrăileanu omul*, Editura Tineretului, București, 1959

Bourget, Paul, *Physiologie de l'amour moderne*, Paris, 1980

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ediție facsimil, Fundația Regală Pentru Literatură și Artă, Editura Semne, București, 2003

Căpușan, Vodă, Maria, *Mircea Eliade - Spectacolul magic*, Editura Litera, București, 1991

Ciopraga, Constantin, *Literatura română între 1900 și 1918*, Editura Junimea, București, 1970

Chevalier, Jean și Gheerbrant, Alain, *Dicționar de simboluri (Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, numere)*, vol. II și III, Editura Artemis, București, 1995

Cristea, Dan, *Arcadia imaginară*, Editura Cartea Românească, București, 1977

Cristea, Dan, *Autorul și ficțiunile eului*, Editura Cartea Românească, București, 2004

Cristea, Dan, *Versiune și subversiune: paradoxul autobiografiei*, Editura Cartea Românească, București, 1998

Cristea, Ligia, Monica, *Poetica timpului la Mircea Eliade*, Editura „Abaddaba”, Oradea, 2003

Crohmălniceanu, Ovid. S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol.I, Editura Universalia, București, 2003

Cubleșan, Constantin, *Clasici și moderni*, Editura Gramar, București, 2003

Culianu, Ioan, Petru, Eliade, Mircea, *Dicționar al religiilor*, Editura Humanitas, București, 1993

Culianu, Ioan, Petru, *Mircea Eliade*, ediția a III-a revăzută și adăugită, traducere de Florin Chirițescu, Florin, și Dan Petrescu, cu o scrisoare de la Mircea Eliade și o postfață de Sorin Antohi, Editura Polirom, Iași, 2004

Dimisianu, Gabriel, *Clasici români din secolele XIX și XX*, Editura Eminescu, București, 1996

Drăgan, Mihai, G. *Ibrăileanu, (Monografie)*, Editura Albatros, București, 1971

Ducrot, Oswald, Schaeffer, Jean-Marie, *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, Editura Babel, București, 1996

Dună, Ion, *Opera lui Ibrăileanu*, Editura Minerva, București, 1989

Durand, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului*, Editura Univers, București, 1977

Eco, Umberto, *Kant și ornitorincul*, Editura Pontica, Constanța, 2002

Fânaru, Sabina, *Eliade prin Eliade*, ediția a II-a, Editura Univers, București, 2003

Filliozat, Jean, *Filozofile Indiei*, traducere de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 1993

Foucault, Michel, *Les mots et les choses*, Gallimard, Paris, 1989

Foucault, Michel, *Qu'est-ce qu'un auteur (1969), Dits et écrits*, Paris, Gallimard, 1994

- Fromm, Erich, *Arta de a iubi*, traducere din limba engleză de dr. Suzana Holan, Editura Anima, București, 1995
- Genette, Gérard, *Figuri*, selecție, traducere și prefață de Angela Ion și Irina Mavrodin, Editura Univers, București, 1978
- Gheorghiu, Mihai, Dinu, *Ibrăileanu. Romanul criticului*, Editura Albatros, București, 1981
- Glodeanu, Gheorghe, *Dimensiuni ale romanului contemporan*, Editura Gutinul, Baia Mare, 1998
- Glodeanu, Gheorghe, *Mircea Eliade. Poetica fantasticului și morfologia romanului existențial*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
- Grigore, Rodica, *Retorica măștilor în proza interbelică românească*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Handoca, Mircea, *Convorbiri cu și despre Mircea Eliade*, Editura Humanitas, București, 1998
- Handoca, Mircea, *Viața lui Mircea Eliade*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2002
- Handoca, Mircea, „Dosarul” Eliade, I. „Dosarul” Eliade, II. *Domnul Eliade. Cu cărțile pe masă*, III. *Jos farsa! (1929-1936)*, București, 1998-2001
- Handoca, Mircea, *Pro Mircea Eliade*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2006
- Holban, Ioan, *Proza criticilor, (Lovinescu – Ibrăileanu)*, Editura Minerva, București, 1983
- Ichim, Ofelia, *Pădurea interzisă. Mit și autenticitate în romanele lui Mircea Eliade*, Editura Alfa, Iași, 2001
- Iser, Wolfgang, *Das Fiktive und das Imaginäre. Perspektiven literarischer Anthropologie*, Frankfurt, 1991
- Lăzărescu, George, *Romanul de analiză psihologică în literatura română interbelică*, Editura Minerva, București, 1983
- Lejeune, Philippe, *L' autobiographie en France*, Armand Colin, Paris, 1972
- Lejeune, Philippe, *Le pacte autobiographique*, Paris, Seuil, 1975
- Lejeune, Philippe, *Je est un autre*, Paris : Éditions du Seuil, 1980
- Lejeune, Philippe, *Brouillons de soi*, Paris : Éditions du Seuil, 1998
- Lotreanu, Ion, *Introducere în opera lui Mircea Eliade*, Editura Minerva, București, 1980
- Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane 1900-1937*, Editura Minerva, București, 1989
- Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, Editura 100+1 Gramar, București, 1998
- Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987
- Marino, Adrian, *Hermeneutica lui Mircea Eliade*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1980
- Mathieu-Castellani, Gisèle, *La scène judiciaire de l'autobiographie*, PUF, Paris, 1996

- Mavrodin, Irina, *Romanul poetic*, Editura Univers, București, 1977
- Melchior-Bonnet, Sabine, *Istoria oglinzii*, Editura Univers, București, 2000
- Micu, Dumitru, *Literatura română în secolul al XX-lea*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2000
- Miriaux, Jean-Philippe, *L'Autobiographie. Écriture de soi et sincérité*, Paris : Éditions Nathan, 1996
- Mușat, Carmen, *Strategiile subversiunii. Descriere și narațiune în proza postmodernă românească*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002
- Neagoș, Ion, *Mircea Eliade. Mitul iubirii*, Editura Paralela 45, Pitești, 1999
- Negoitescu, Ion, *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1991
- Olteanu, Tudor, *Morfologia romanului european în sec. al XIX-lea*, Editura Univers, București, 1977
- Ortega y Gasset, José, *Studii despre iubire*, traducere de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 1991
- Paler, Ioan, *Romanul românesc interbelic*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998
- Papahagi, Marian, *Eros și utopie*, ediția a II-a, postfață de Ion Pop, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999
- Patraș, Antonio, *Ibrăileanu. Către o teorie a personalității*, Editura Cartea Românească, București, 2007
- Pavel, Toma, *Convențiile ficțiunii // Lumi ficționale*, Editura Minerva, București, 1992
- Petrescu, Liviu, *Vârstele romanului*, Editura Eminescu, București, 1992
- Philippe, Gilles, *Romanul de la teorii la analize*, Editura Institutul European, Iași, 2002
- Piru, Alexandru, *G. Ibrăileanu (viața și opera)*, Editura Pentru Literatură, București, 1967
- Pîrvulescu, Ioana, *Alfabetul doamnelor*, Editura Crater, București, 1999
- Popa, Marian, *Istoria literaturii române, de azi, pe mâine*, vol. II, Fundația Luceafărul, București, 2001
- Protopopescu, Alexandru, *Romanul psihologic românesc*, ediția a III-a, postfață de Vasile Andru, Editura Paralela 45, Pitești, 2002
- Reschika, Richard, *Introducere în opera lui Mircea Eliade*, traducere de Viorica Nișcov, Editura Saeculum I.O., București, 2000
- Ricardou, Jean, *Noi probleme ale romanului*, Editura Univers, București, 1988
- Ricoeur, Paul, *Metafora vie*, Editura Univers, București, 1984
- Ricoeur, Paul, *Soi-même comme un autre*, Seuil, Paris, 1990 (collection Point)

- Robert, Marthe, *Romanul începuturilor și începuturile romanului*, Editura Univers, București, 1983
- Ruști, Doina, *Dicționar de simboluri din opera lui Mircea Eliade*, Editura Coresi, București, 1998
- Simion, Eugen, *Genurile biograficului*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002
- Simion, Eugen, *Mircea Eliade, spirit al amplitudinii*, Editura Demiurg, București, 1995
- Ticu, Constantin, *Memoria autobiografică*, Editura Institutul European, Iași, 2005
- Tolcea, Marcel, *Eliade, ezotericul*, Editura Mirton, Timișoara, 2002
- Tomuș, Mircea, *Romanul Romanului Românesc (În căutarea personajului)*, vol. I, Editura 100+1 Gramar, București, 1999
- Țeposu, Radu G., *Viața și opiniile personajelor*, Editura Cartea Românească, București, 1983
- Țuțea, Petre, *Mircea Eliade*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2007
- Ubersfeld, Anne, *Termenii cheie ai analizei teatrului*, Editura Institutul European, Iași, 1999
- Ursache, Petru, *Camera Sambô. Introducere în opera lui Mircea Eliade*, Editura Coresi SRL, București, 1993
- Vartic, Ion, *Modelul și oglinda*, Editura Cartea Românească, București, 1982
- Vattimo, Gianni, *Subiectul și masca. Pornind de la Nietzsche*, Editura Pontica, Constanța, 2001
- Wellek, Rene, Warren, Austin, *Teoria literaturii*, Editura Pentru Literatură Universală, București, 1967
- Zaciu, Mircea, *Cu cărțile pe masă*, Editura Cartea Românească, București, 1981
- Zamfir, Mihai, *Cealaltă față a prozei*, Editura Eminescu, București, 1988
- Zimmer, Heinrich, *Mituri și simboluri în civilizația indiană*, cuvânt înainte al editorului Joseph Campbell, traducere de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 1994
- ****Caietele Mircea Eliade*, coordonator Ionel Bușe, Editura Universitaria, Craiova, 2002
- ****Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. II și III, coordonare și revizie științifică Ion Pop, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 1999-2001
- *** *Dicționar de literatură română*, Editura Univers, București, 1979
- *** *Dicționarul scriitorilor români*, vol.2, (D –L), (sub coordonarea lui M. Zaciu, M. Papahagi, A. Sasu), Editura Fundației Culturale Române, București, 1998
- ****Mircea Eliade comentat de Mircea Handoca*, Editura Recif, București, 1993
- ***Scriitori români, Editura Științifică și Pedagogică, București, 1978

În periodice:

Cioculescu, Șerban, *Maitreyi de Mircea Eliade*, în *Adevărul*, an XLV II, 1933, aprilie 29, nr.15.130

Comarnescu, Petru, *Epistemologia dragostei la Mircea Eliade*, în *România literară*, an II, nr. 81, 2 septembrie 1933

Constantinescu, Pompiliu, *Maitreyi de Mircea Eliade*, în *Vremea*, aniv, 1933, mai 21, nr. 288

Eliade, Mircea, *America văzută de un tânăr de azi*, în *Revista Fundațiilor Regale*, I, 1934, nr. 6 (11 iunie), p. 122 – 124

Filip, Traian, *Mircea Eliade și Mihail Sebastian în corespondență cu Petru Comarnescu*, în *Manuscriptum*, IX, 1978, nr. 4 (33), p. 158 – 170

Handoca, Mircea, *Maitreyi și criticii săi interbelici*, în *România literară*, 2008, Nr. 27, p. 17

Handoca, Mircea, *Către Mircea Eliade*, în *România literară*, 2006, nr. 31, p. 17

Manolescu, Nicolae, *G. Ibrăileanu*, în *România literară*, 2006, nr. 10, p. 2

Perpessicius, *Maitreyi*, în *Cuvântul*, an IX, 1933, mai 14, nr. 2890

Sângeorzan, Zaharia, *Mircea Eliade: Maitreyi. Nuntă în cer*, în *Cronica*, an V, nr. 20 <223>, 16 mai 1970

Sevastos, Mihai, *Comemorarea lui G. Ibrăileanu în Adevărul literar și artistic*, nr. 856, 1937

CURRICULUM VITAE

DATE PERSONALE:

1. Numele: MAIER
2. Prenumele: ARNOLD
3. Data nașterii: 17.03.1983
4. Locul nașterii: Carei, județul Satu Mare
5. Adresa locului de muncă: Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgăr” Sanislău, strada Ogorului, nr. 1069, județul Satu Mare
6. Adresă domiciliu: strada Libertății, nr. 59, localitatea Sanislău, județul Satu Mare

STUDII GIMNAZIALE:

1989 – 1997: Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgăr” Sanislău, județul Satu Mare

STUDII LICEALE:

1997 - 2001: Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare

STUDII UNIVERSITARE:

2001 – 2006: Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, specializarea Lb. și lit. română-Lb. și lit. franceză

2001 – 2005: Universitatea din Oradea, Facultatea de Istorie- Geografie, specializarea Istorie-Geografie

2006 – 2007: Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, specializarea Literatură și cultură românească în context european – Masterat

2006 – 2007: Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad – Filiala Satu Mare, Facultatea de Științe Economice, specializarea Management educațional – Masterat

2005 – 2007: Universitatea din Oradea, Facultatea de Istorie-Geografie, specializarea Turism și amenajare turistică – Masterat

Din 1 octombrie 2007: doctorand filologie la Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, coordonator științific: prof. univ. dr. Constantin Cubleşan

SPECIALIZĂRI:

Limba și literatura română – Limba și literatura franceză

Istorie – Geografie

Masterat: Literatură și cultură românească în context european

Management educațional

Turism și amenajare turistică

ACTIVITATEA PROFESIONALĂ:

2005 – 2007: profesor titular la Școala cu clasele I-VIII Pișcolt, județul Satu Mare

iunie-iulie 2007: Curs de „Consiliere și Orientare”, Casa Corpului Didactic Satu Mare

2006 – 2007: șeful catedrei de „Limbă și comunicare” la Școala cu clasele I-VIII Pișcolt, județul Satu Mare

august 2007: obținerea examenului de definitivat în învățământ la Limba și literatura română

din septembrie 2007: profesor titular la catedra de Limba și literatura română la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău, județul Satu Mare

din octombrie 2007: șeful catedrei de „Limbă și comunicare” la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău, județul Satu Mare

2008: Curs „Proiectul pentru Învățământul Rural”, Casa Corpului Didactic Satu Mare

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ:

Tablouri din geneza și viața teatrului sătmărean, în *Revista Orizont*, Anul II, Numărul 5, 2007, ISSN – 1842 – 0958, p. 10-14; prezentată și în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

Romanul „Adela” de Garabet Ibrăileanu, în *Revista Orizont*, Anul II, Numărul 6, 2007, ISSN – 1842 – 0958, p. 16-20; susținută în cadrul Comisiei Metodice a Profesorilor de Științe Socio-Umane Pișcolt;

Lectura autobiografică, în *Revista Orizont*, Anul II, Numărul 7, 2007, ISSN – 1842 – 0958, p. 20-23;

Romanul autobiografic, în *Revista Orizont*, Anul III, Numărul 8, 2008, ISSN – 1842 – 0958, p. 22-26; prezentată și în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

Drama iubirii în Adela și Maitreyi, în *Revista Orizont*, Anul III, Numărul 9, 2008, ISSN – 1842 – 0958, p. 16-21; prezentată și în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

Romanul între adevăr și minciună, în Revista *Orizont*, Anul III, Numărul 10, 2008, ISSN – 1842 – 0958, p. 12-14; prezentată și în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

Managementul stresului – lucrare susținută la ședința Comisiei Metodice „Limba și comunicare”;

Monografia comunei Sanislău – lucrare prezentată în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu Clasele I-VIII Pișcolt și la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

Obiectivele turistice antropice ale orașului Satu Mare – lucrare susținută cu ocazia Sesiunii de Comunicări Științifice cu tema: „Turismul în Europa”;

Mihai Eminescu în context european, susținută în cadrul Sesiunii de Comunicări Științifice la Școala cu clasele I-VIII Pișcolt;

Tehnici de învățare prin cooperare, susținută în cadrul Comisiei Metodice a Profesorilor de Științe Socio-Umane Pișcolt;

LIMBI STRĂINE CUNOSCUTE: limba franceză

ALTE ACTIVITĂȚI:

- fondatorul și coordonatorul *Cercului de Literatură* din Pișcolt; (activități pe diverse teme:

„*Literatura română veche*”, „*Epoca marilor clasici*”, „*Folclor literar*” etc.);

- coordonator în realizarea revistei *Cercului de Literatură* „*Tinere Talente*”;

- membru în programul „*Eco-Școală*” Pișcolt;

- realizarea programului din 15 ianuarie 2006, 2007 și 2008: „*In Memoriam Mihai Eminescu*” (cu program artistic, proiecție de pe calculator, concurs cu premii);

- propuneri de cursuri opționale : clasa a VII-a „*Mihai Eminescu și Victor Hugo în context european*”;

clasa a VIII-a „*Exerciții și modalități de redactare a eseului de tip argumentativ*”;

- curs opțional avizat de inspectorul de specialitate: clasa a VI-a „*Basmul cult în literatura română*”;

- fondatorul și coordonatorul *Cercului de Literatură* „*Tinere Talente*” la Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

- coordonatorul și redactorul șef al revistei Școlii cu clasele I-VIII „Gheorghe Bulgar” Sanislău;

- participarea la sesiuni de comunicări științifice;

- organizarea de serbări școlare cu ocazia sărbătorilor religioase, a evenimentelor istorice, culturale sau legate de mari personalități literare.

Sanislău, 29 decembrie 2008